

Ime predmeta 1	ČIPKARSKA ZBIRKA
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.478.Idrija
Upravljavec	Mestni muzej Idrija, Prelovčeva 9, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Občina Idrija, Mestni trg 1, 5280 Idrija
ID številka / EŠD	510:IDR;CZ-1-CZ-2114
Klasifikacija dediščine	Rudnik, Znanje, socialna oskrba

OPIS

Kratek opis	Zbirka obsega različne predmete, ki jih lahko razdelimo na: klekljane čipke, tekstilije z všitimi čipkami, sodobne izdelke s čipko, vzorčne predloge (papierce), dokumentarno gradivo (prodajni katalogi, učni načrti, spričevala) o čipkah in klekljanju ter pripomočki za klekljanje (jerbasi, blazine, kleklji, motovila itd.).
Mere	2114 predmetov različnih dimenzij.
Materiali	Tekstil, lan, bombaž, papir, les, kovina.
Datacija	Od druge polovice 19. stoletja dalje.
Avtor / Proizvajalec	Podjetje Franc Lapajne, Čipkarska zadruga Idrija, Čipka Idrija

(Zorka Rupnik), posamezne klekljarice (Marija Jereb, Milena Kalan, Anica Uršič, Mira Guzelj); podatek o proizvajalcu ni znan.

Slikovne priloge

Prvotna raba

Mestni muzej Idrija hrani več kot 8.100 predmetov. Večino čipk je muzej pridobil od podjetja Čipka Idrija, konec 50. let 20. stoletja. Nekatero od teh so pripadale še trgovskemu podjetju Franc Lapajne (1875–1945). Za razvoj čipkarstva v Idriji, je bila prelomna ustanovitev čipkarske šole leta 1876. Prva učiteljica je bila Ivana Ferjančič (1850–1879). Klekljanje hišnega in cerkvenega tekstila, oblačilnih kosov idr., je bilo več kot 300 let dopolnilna dejavnost in vir dohodka rudarskih žena. Opredelitve in opisi klekljanih čipk v zbirki so rezultat dolgoletnega raziskovanja čipk, ugotavljanja njihovega tehnološkega in oblikovnega razvoja ter medsebojnih primerjav. Obsežna je zapuščina idrijske risarke vzorcev Zorke Rupnik (1905–1989), ki je v 2. polovici 20. stoletja sooblikovala vizualno podobo idrijske čipke.

Sedanja raba

Čipkarska zbirka se ohranja, varuje in prezentira kot pomembna dediščina rudarjenja v Idriji z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. Je materialni dokaz večstoletne klekljarske tradicije in znanja izdelovanja klekljanih čipk v Idriji. V zbirko, ki se stalno dopolnjuje, je trenutno vključenih 2.114 predmetov. Na podlagi dolgoletnega raziskovanja čipk s strani Mestnega muzeja Idrija, je bila med drugim postavljena stalna razstava in izdana knjiga z naslovom: Idrijska čipka, z nitjo pisana zgodovina. Na razstavi je na ogled več kot 300 predmetov. Preostali predmeti iz zbirke se nahajajo v depozitu. Za ohranjanje dediščine in promocijo idrijske čipke poleg muzeja skrbijo še Čipkarska šola Idrija, Društvo klekljaric idrijske čipke in etnološko-turistična prireditev Festival idrijske čipke.

Prvotna lokacija

Podjetje Franc Lapajne; Čipka Idrija; Čipkarska zadruga Idrija; Čipkarska šola Idrija; Idrijsko; podatek o lokaciji ni znan.

Sedanja lokacija

Mestni muzej Idrija, grad Gewerkenegg (Stalna razstava Idrijska čipka); Mestni muzej Idrija, depo Prelovčeva 2.

STANJE OHRANJENOSTI

Zgodovina opravljenih posegov Predmeti v opisani zbirki so v dobrem stanju. Večina predmetov starejšega izvora je bila konserviranih, v nekaterih primerih pa tudi restavriranih. Varovanje v prostoru je urejeno.

Sedanje stanje dobro

Potrebni ukrepi Redno obdobjno vzdrževanje.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije

- Inventarna knjiga Mestnega muzeja Idrija;
- Cook, M. Bridget, Tratnik, Metka. Idrija Lace: Patterns from the Idrija School of Lace, Slovenia. London, B T Batsford Ltd, 1999;
- Gnezda, Mirjam, Žagar, Janja et al. (ur.). Idrijska čipka in njeno mesto med Evropskimi čipkami. Idrija, Občina Idrija, 2006;
- Gnezda Bogataj, Mirjam, Terpin Mlinar, Marija, Bajec Rupnik, Urška. Z nitjo povezane: etnološki film o idrijski čipki ter klekljaricah z Idrijskega in Cerkljanskega. Idrija, Friendly Production, Mestni muzej Idrija, 2013;
- Terpin Mlinar, Marija et al. (ur.). Idrijska čipka: z nitjo pisana zgodovina. Idrija, Mestni muzej Idrija, 2012;
- Verbič, Marija. O začetkih slovenskega čipkarstva s posebnim ozirom na Idrijo. Kronika: časopis za slovensko krajevno zgodovino, 17, 3/1969, str. 157–160.

Izpolnjevalec Mestni muzej Idrija

Izpolnjeval je Miha Kosmač

Datum objave	21. 3. 2018
---------------------	-------------

Datum urejanja	Never
-----------------------	-------
